

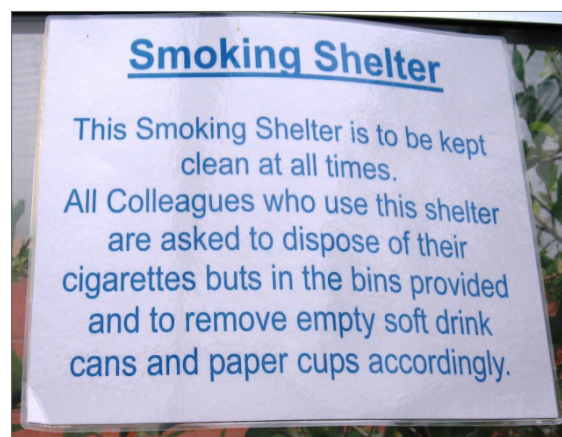
▼Gr58

A szeméttartókon olvashatók.

Liveability
Love Your Environment

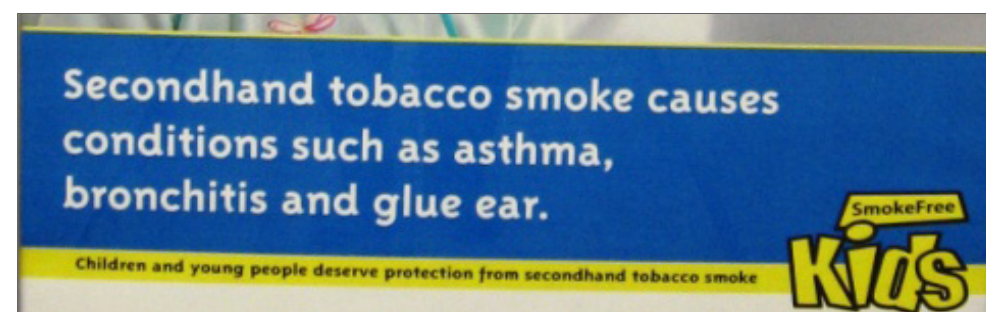

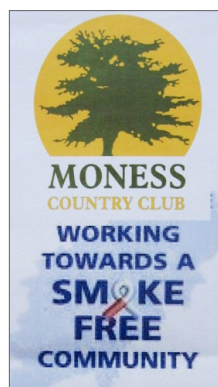
Fotózáskor az éppen ott dohányzó férfi hívta fel a figyelmünket a hibára: a **cigarettes butts** helyesen: **cigarette butts**.

planet /'plænit/ bolygó
to explore (exploring) /ɪk'splɔ:(r)/ felfedez
civic /'sɪvɪk/ polgári, városi
environmental /ɪnˌvaɪrən'mentl/ környezeti
liveability /ˌlɪvə'bɪləti/ élhetőség, lakhatóság
to love (loving) /lʌv/ szeret
cigarette end cigarettacsikk
butt /bʌt/ csikk
cigarette butt cigarettacsikk
to stub (-bb-) /stʌb/ elnyom (cigarette-t)
shelter /'ʃeltə(r)/ menedék

smoking shelter dohányzó kabin/fülke
empty /'empti/ üres
paper cup papírpohár
accordingly /ə'kɔ:dɪŋli/ ennek megfelelően
tidy /'tardi/ rendes, csinos
to keep sg tidy rendben tart vmit
to discard /dɪs'kɑ:d/ kidob, eldob
rev /rev/ fordulatszám
emission /ɪ'mɪʃn/ kibocsátás
to act on /ˌækt 'ɒn/ hat(ással) van vmire
to destroy /dɪ'strɔɪ/ elpusztít
crimestopper /'kraɪmstɒpə(r)/ telefontanú szolgálat

Please note that our bedrooms and bathrooms are strictly non smoking.

We request that guests who wish to smoke do so with consideration for future occupants. Please smoke outside if weather permits and avoid cigars and pipe tobacco. We ask that you air the room thoroughly after smoking.

Thank you for your consideration.

hospital /'hɒspɪtl/ kórház	smokefree /'sməʊkfri:/ füstmentes
because /bɪ'kɒz/ mert	community /kə'mju:nəti/ közösség
secondhand /'sekndhænd/ használt	to request /rɪ'kwest/ kér
such as /sʌtʃ æz/ mint	consideration /kən,sɪdə'reɪʃn/ megfontolás
asthma /'æsmə/ asztma	occupant /'ɒkjʊpənt/ lakó, bérlő
bronchitis /brɒŋ'kaɪtɪs/ hörghurut	cigar /sɪ'ɡɑ:(r)/ szivar
glue /glu:/ ragasztó	pipe /paɪp/ pipa
glue ear középfülgyulladás (otitis adhesiva)	to air /eə(r)/ szellőztet
to deserve /dɪ'zɜ:v/ megérdemel	thoroughly /'θʌrəli/ teljesen, alaposan

PLEASE PUT MATERIAL FOR RECYCLING **INSIDE** THE BANKS PROVIDED.

DEPOSITING MATERIAL ON THE GROUND AROUND THESE BANKS IS ILLEGAL AND

YOU COULD BE PROSECUTED FOR FLY TIPPING

THANK YOU

NO FLY TIPPING

MAXIMUM PENALTY

£2,500

OR 3 MONTHS IMPRISONMENT

mixed glass

recyclable /,ri:'saɪkləbl/ újra-hasznosítható	ground /graʊnd/ föld, talaj
non-recyclable nem újra-hasznosítható	fly tipping /flaɪ 'tɪpɪŋ/ illegális szemétkerakás/szemétkerakó
waste /weɪst/ hulladék	imprisonment /ɪm'prɪznmənt/ börtönbüntetés, szabadságvesztés
bank /bæŋk/ itt: tartály	rubbish /'rʌbɪʃ/ szemét
to deposit /dɪ'pɒzɪt/ letesz, lerak	ceramics /sə'reɪmɪks/ kerámia

Please re-use me!
This bag is made with 20%
recycled material.

OUR CHARITY OF THE YEAR
WE ARE MACMILLAN.
CANCER SUPPORT

▼Gr58

PLEASE DO NOT LEAVE ANY MATERIAL ON THE GROUND AROUND THE BANKS, THIS ENCOURAGES FLY TIPPING AND COULD RESULT IN THE REMOVAL OF THIS FACILITY.

IF ANY OF THESE BANKS ARE FULL PLEASE REPORT TO SEFTON PLUS ON:
0845 140 0845

PLEASE NOTE

CCTV CAMERAS OPERATE IN THE AREA, THIS SITE IS CONSTANTLY MONITORED. ANYONE FOUND TO BE DUMPING MATERIAL ON THE GROUND CAN AND MAY BE PROSECUTED UNDER SECTION 33 OF THE ENVIRONMENTAL PROTECTION ACT 1990

▼Gr58

Do your bit! Tedd meg a magadét! Vedd ki a részed!	(news)paper /'nju:s)peɪpə(r)/ újság
to re-use /,ri:'ju:z/ újra felhasznál, hasznosít	paper /'peɪpə(r)/ papír
carrier bag reklámszatyor	office paper irodai papír,
to wear out /,weə(r) 'aʊt/ elhasznál	nyomtatópapír
plastic bag nejlonzacskó	direct mail reklám(levél/újság)
at a time egyszerre	Yellow Pages Arany Oldalak
cancer /'kænsə(r)/ rák (betegség)	telephone directory telefonkönyv
brand /brænd/ márka	cardboard /'kɑ:dbɔ:d/ kartonpapír
Poundland (cégnév) „Fontország”, ahol egy font a tipikus ár	metal /'metl/ fém
to squash, (-es) /skwɒʃ/ szétlapít	envelope /'envələʊp/ boríték
suitable /'s(j)u:təbl/ megfelelő, alkalmas	to encourage (encouraging) /ɪn'kʌrɪdʒ/ bátorít
	constantly /'kɒnstntli/ állandóan
	to dump /dʌmp/ lerak

cuttings /'kʌtɪŋz/ hulladék, nyesedék (vágásból)	to prune, pruning /pru:n/ megmetsz (fát)
weed /wi:d/ gyom, gaz	twig /twɪɡ/ ág(acska), gally
leaves /li:vz/ levelek	tree /tri:/ fa (élő)
hedge /hedʒ/ (élő) sövény	bark /bɑ:k/ (fa)kéreg
clippings /'klɪpɪŋz/ (lenyírt) hulladék	tree bark fakéreg
to clip (-pp-) /klɪp/ (meg)nyír, nyes (sövényt)	flower /'flaʊə(r)/ virág
plant /plɑ:nt/ növény	cut flowers vágott virágok
prunings /'pru:nɪŋz/ (lemetszett) hulladék	straw /strɔ:/ szalma
	sawdust /'sɔ:dʌst/ fűrészpor
	untreated /ʌn'tri:tɪd/ kezeletlen

Megjegyzés:

Az angolban speciális **-ings** végű szavak vannak a hulladékokra attól függően, hogy milyen igével kifejezett cselekvés eredményei. A fentieken kívül a söpréssel **(to sweep)** összegyűjtött szemét a **sweepings**, a hámozás **(to peel)** hulladéka a **peelings** stb.

cartridge /'kɑ:trɪdʒ/ (tinta)patron	to donate /dəʊ'neɪt/ adományoz
ink /ɪŋk/ tinta	airtime /'eətaɪm/ műsoridő,
donation /dəʊ'neɪʃn/ adomány	adásidő
to seal /si:l/ lepecsétel	to find* out /,faɪnd 'aʊt/ kitalál,
to post /pəʊst/ felad (levelet)	kiötöl

sustainable /sə'steɪnəbl/ fenntartható	through /θru:/ keresztül
raw /rɔ:/ nyers	to label (-ll-) /'leɪbl/ megjelöl
goal /gəʊl/ cél	accessible /æk'sesəbl/ hozzáférhető
key /ki:/ kulcs	fair /feə(r)/ tisztességes
climate /'klaɪmɪt/ klíma	partner /'pɑ:tnə(r)/ (üzlet)társ,
to aim (to do sg) /eɪm/ (meg)céloz,	partner
az a szándéka, hogy	worldwide /'wɜ:ldwaɪd/
carbon /'kɑ:bən/ szén	világméretű
neutral /'nju:trəl/ semleges	supply chain ellátási lánc
carbon neutral szénsemleges	none /nʌn/ egyik sem
healthy (-ier, -iest) /'helθi/	packaging /'pækɪdʒɪŋ/ csomagolás
egészséges	to end up (as sg) /,end 'ʌp/
lifestyle /'laɪfstɑɪl/ életmód	(vmiként) végzi/végződik
	landfill /'lændfɪl/ szemét(lerakó)

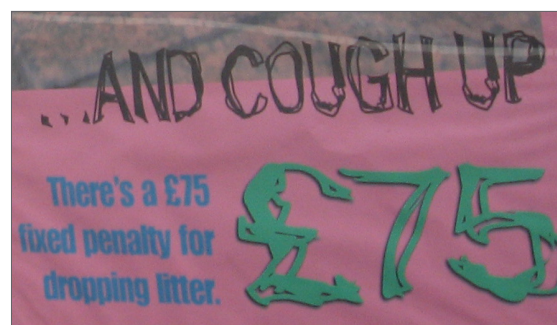

▼Gr58

▼Gr58

land /lænd/ (száraz)föld, terület, vidék
 to nest /nest/ fészkel, fészket rak
 to prevent /prɪ'vent/
 (meg)akadályoz, elhárít
 disturbance /dɪ'stɜːbəns/ (meg)-

zavarás, háborgatás
 to spit* (spitting) /spɪt/ (ki)köp
 to cough up /,kɒf 'ʌp/ kiköhög/
 felköhög; leperkál (kifizet)
 to drop (-pp-) /drɒp/ (el/le)dob/ejt

land /lænd/ (száraz)föld, terület, vidék
 to nest /nest/ fészkel, fészket rak
 to prevent /prɪ'vent/
 (meg)akadályoz, elhárít
 disturbance /dɪ'stɜːbəns/ (meg)
 zavarás, háborgatás
 to spit* (spitting) /spɪt/ (ki)köp
 to cough up /,kɒf 'ʌp/ kiköhög/
 felköhög; leperkál (kifizet)
 to drop (-pp-) /drɒp/ (el/le)dob/ejt

to hate /heɪt/ gyűlöl, utál
 fast food gyorséttermi étel
 to chew /tʃuː/ (meg)rág
 gum /ɡʌm/ gumi
 chewing gum rágógumi
 leftover /'leftəʊvə(r)/ maradék
 picnic /'pɪknɪk/ piknik
 leftover picnic a piknik hulladéka
 audentior (latin) = more daring
 /'deərɪŋ/ bátrabb, merészebb

GRAMMAR

Gr58

A képzett melléknevek

(Először is lásd a Gr57/23 bevezetőjét.) A könyv valamennyi, az alább megnevezett képzőkkel ellátott melléknevét felsoroljuk, de csak azokat.

1. **-ABLE/-IBLE:** Főként igékből képeznek melléknevet. Az **-ABLE** főnévhez is járulhat. Magyarra leginkább a *-ható/-hető* képzővel fordítjuk:

IGE/FŐNÉV		MELLÉKNÉV	
to access	hozzáfér	accessible	hozzáférhető
to afford	megengedheti (magának)	affordable	megengedhető
to avail	segítségére van	available	elérhető, kapható
to book	(előre) (meg)vált (jegyet)	bookable	(előre) megváltható
to comfort	kényelembe helyezi magát	comfortable	kényelmes
to flame ¹	lángol	flammable	éghető, gyúlékony
[portare] ²	hordani, vinni	portable	hord(oz)ható
[posse] ²	-hatni, -hetni, tudni	possible	lehetséges
to recycle	újra feldolgoz	recyclable	újra feldolgozható
to rely (on)	(meg)bíz (vkiben)	reliable	megbízható
to respond	felel (vmiért)	responsible	felelős
to sense	megérez	sensible	érzékelhető
to sustain	fenntart	sustainable	fenntartható
to value ¹	felértékel	valuable	értékes

¹ Akár a **flame** (láng), **value** (érték) főnévből is származhat a melléknév.

² Latin ige, amely a szó tövét adja.

2. **-Y:** Jelentése a szótőre vonatkoztatva: ahhoz 'hasonló' vagy azzal van 'teli', vagy az 'fedi' stb. Főként a magyar *-os/-es/-ös/-s* képzőnek felel meg:

FŐNÉV/IGE		MELLÉKNÉV	
crust	(kenyér)héj	crusty	ropogós
dirt	piszok, szenny	dirty	piszkos, szennyes

(to) ease	megkönnyebbül(és)	easy	könnyű
(to) fizz	gyöngyöz(és)	fizzy	pezsgő, gyöngyöző
fun	mulatság, szórakozás	funny	mulatságos, tréfás
grump	morózus ember	grumpy	rosszkedvű, mogorva
health	egészség	healthy	egészséges
heart	szív	hearty	szívélyes
(to) laze	lustálkodik, lustálkodás	lazy	lusta
luck	szerencse	lucky	szerencsés
mush	kása, pép	mushy	pépes (étel)
(to) pick	válogat(ás)	picky	válogatós, kényes(kedő)
speed	sebesség, gyorsaság	speedy	sebes, gyors
(to) squeeze	(össze)nyom(ás)	squeezy	nyomós, nyomható
(to) taste	íz(lél)	tasty	ízletes

3. **-LY:** Jelentése: a szótő tulajdonságait hordozó. Magyarul: *-os/-es/-ös/-s; -i*.

FŐNÉV		MELLÉKNÉV	
day	nap	daily	(minden)napi
elder	idősebb személy	elderly	idős(ebb)
friend	barát	friendly	barátságos
love	szeretet	lovely	bájos, kedves, szeretetre méltó
week	hét	weekly	heti, hetenkénti

4. **-LESS:** fosztóképző: *-tlan/-tlen, -talan/-telen; nélküli*:

FŐNÉV		MELLÉKNÉV	
bone	csont	boneless	csont nélküli
rim	(szemüveg)keret	rimless	keret nélküli
rind	bőr (szalonnáé)	rindless	bőr nélküli
stain	(szenny)folt, pecsét	stainless	folt nélküli, mocsoktalan

5. **-FUL:** Jelentése: a fő tulajdonságaival rendelkező, azokkal teli. Elsősorban az *-os/-es/-ös/-s* képzőnek felel meg:

FŐNÉV		MELLÉKNÉV	
beauty	szépség	beautiful	szép
[grates]¹	köszönet, hála	grateful	hálás
pain	fájdalom	painful	fájdalmas
success	siker	successful	sikeres

¹Latin szó, amely a szó tövét adja.

6. **-ED**: Főnévhez járul. Nem tévesztendő össze az ige 3. alakjával! A szótó jelentésével ellátott. Sokszor megfelelhet az *-os/-es/-ös/-s* képzőknek:

FŐNÉV		MELLÉKNÉV	
age	(élet)kor	aged	/eɪdʒd/ korú, /'eɪdʒɪd/ koros, idős
batter	prézli	battered	prézlis
bread	kenyér	breaded	panírozott
can	(konzerv)doboz	canned	konzerv-, konzervált, tartósított
hood	kapucni	hooded	kapucnis
ramp	felhajtó, rámpa	ramped	rámpás
wage	(munka)bér	unwaged	kereset nélküli, állástalan

7. **-ISH**: Főként népnevekben: **British** (brit), **English** (angol), **Irish** (ír), **Spanish** (spanyol).

8. Előképzők (fosztóképzők): **IN-/IM-/IL-/IR-**, **UN-**. Jelentésük: a szótó jelentésének az ellenkezője. Magyarul: *-tlan/-tlen, -talan/-telen*.

MELLÉKNÉV/(IGE)/(FŐNÉV)		MELLÉKNÉV	
experienced	tapasztalt	inexperienced	tapasztalatlan
valuable	értékes	invaluable	értéktelen
possible	lehetséges	impossible	lehetetlen
legal	törvényes	illegal	törvénytelen
(to attend)	vigyáz vmire	unattended	őrizetlenül hagyott
authorited	meghatalmazott	unauthorized	illetéktelen
limited	korlátozott	unlimited	korlátlan

(wage)	(munka)bér	unwaged	állástalan
wanted	kíváncsinos	unwanted	nem kíváncsinos

9. Igen változatos jelentésű képzők:

a) **-AL/-IAL/-ICAL**: főként főnévi tövekhez járul. A magyarban többnyire megfelel az *-os/-es/-ös/-s, -i, -ális* végződéseknek. A bal oldali üres helyek azt jelentik, hogy az angol csak a melléknévi alakokat vette át, az alapjukul szolgáló főneveket nem. Nem ritka az angolban, hogy egy germán eredetű főnévnek egy klasszikus eredetű melléknév a párja: **eye ~ visual**, **ear ~ aural**, **hand ~ manual**, **tooth ~ dental**, **side ~ lateral**, **nose ~ nasal** stb.

FŐNÉV/(MELLÉKNÉV)		MELLÉKNÉV	
addition	kiegészítés	additional	kiegészítő
		biennial	kétévi
centre	központ	central	központi
		chemical	kémiai, vegytani
commerce	kereskedelem	commercial	kereskedelmi
confident	magabiztos	confidential	bizalmas
continent	kontinens, világrész	continental	szárazföldi
culture	kultúra	cultural	kulturális
		decimal	tizedes, decimális
		dental	fog-, fogászati
digit	szám(jegy)	digital	digitális, számkijelzős
		dual	kettős, duális
		electrical	villamos, elektromos
environment	környezet	environmental	környezeti
essence	lényeg	essential	lényeges
face	arc	facial	arc-, arci
		final	végző, utolsó
flora	flóra, növényvilág	floral	virág-, virágos
geography	földrajz	geographical	földrajzi

herb	<i>fű, fűszernövény</i>	herbal	<i>füvekből készített</i>
		illegal	<i>törvénytelen</i>
empire	<i>birodalom</i>	imperial	<i>császári, birodalmi</i>
		individual	<i>egyéni, sajátos</i>
industry	<i>ipar</i>	industrial	<i>ipari</i>
intern	<i>belső, bizalmas</i>	internal	<i>belső, bel-</i>
		international	<i>nemzetközi</i>
		legal	<i>törvényes</i>
		lingual	<i>nyelvi</i>
locus	<i>(szín)hely</i>	local	<i>helyi</i>
magic =		magical	<i>varázslatos, mágikus</i>
		material	<i>anyagi, tárgyi</i>
matrimony	<i>házasság(kötés)</i>	matrimonial	<i>házassági, hitvesi</i>
mechanic	<i>gépész, műszerész</i>	mechanical	<i>gépi, mechanikus</i>
		medical	<i>orvos(todomány)i</i>
music	<i>zene</i>	musical	<i>zenei</i>
nation	<i>nemzet</i>	national	<i>nemzeti</i>
nature	<i>természet</i>	natural	<i>természetes</i>
neuter	<i>semleges nem</i>	neutral	<i>semleges</i>
norm	<i>norma, szabály</i>	normal	<i>szabályos, normál(is)</i>
office	<i>hivatal</i>	official	<i>hivatali</i>
optic =	<i>látási-, látó-</i>	optical	<i>látási, szem-, optikai</i>
origin	<i>eredet</i>	original	<i>eredeti</i>
periphery	<i>határ, periféria</i>	peripheral	<i>külső, periferikus</i>
person	<i>személy</i>	personal	<i>személyi</i>
politic	<i>illő, helyes, bölcs</i>	political	<i>politikai</i>
practice	<i>gyakorlat</i>	practical	<i>gyakorlati</i>
profession	<i>szakma</i>	professional	<i>szakmai</i>
promotion	<i>reklám</i>	promotional	<i>reklám-</i>
region	<i>vidék, táj, terület</i>	regional	<i>területi</i>
residence	<i>lakhely, lakás</i>	residential	<i>lakó-, tartózkodási</i>

		royal	<i>királyi, fenséges</i>
		rural	<i>vidéki, falusi</i>
season	<i>évszak</i>	seasonal	<i>évszaki, idény-</i>
species	<i>faj(ta)</i>	special	<i>különleges, speciális</i>
spine	<i>hát(gerinc)</i>	spinal	<i>gerinc-</i>
tradition	<i>hagyomány</i>	traditional	<i>hagyományos</i>
type	<i>típus</i>	typical	<i>tipikus</i>
verb	<i>ige</i>	verbal	<i>szóbeli, szó-</i>
		visual	<i>látási, látó-, vizuális</i>

b) -IC: Főként főnévi tövekhez járul. Nemzetközi szavakról van szó, amelyeknek a döntő többsége a magyarban is megvan -ikus végződéssel.

<i>MELLÉKNÉV</i>	
acrylic	<i>akril</i>
Atlantic	<i>atlanti</i>
authentic	<i>autentikus</i>
automatic	<i>automatikus</i>
Catholic	<i>katolikus</i>
Celtic	<i>kelta</i>
classic	<i>klasszikus</i>
comic	<i>komikus</i>
dynamic	<i>dinamikus</i>
electric	<i>elektromos</i>
electronic	<i>elektronikus</i>
enthusiastic	<i>lelkes</i>
fantastic	<i>fantasztikus</i>
historic	<i>történelmi (nevezetességű)</i>
magic	<i>mágikus</i>
metric	<i>metrikus</i>
ophthalmic	<i>szem-, szemre vonatkozó</i>
organic	<i>organikus, szerves, bio-</i>

orthopaedic	<i>ortopédiai</i>
osteopathic	<i>oszteopátikus</i>
philharmonic	<i>filharmonikus</i>

Megjegyzés:

Néhány szópár esetében jelentés-megkülönböztető szerepe van az **-ic**, **-ical** végződésnek:

- a **classic** example (*klasszikus/kiváló példa*)
classical languages (*klasszikus nyelvek: görög és latin*)
- a **comic** opera /'ɒprə/ (*vígopera*) (A **comedy** mellékneve.)
comical behaviour (*komikus/nevetséges magatartás*)
- **economic** growth (*gazdasági növekedés*)
an **economical** car (*gazdaságos autó*) (Kevés üzemanyagot fogyaszt.)
- an **electric** light (*villanylámpa*)
an **electrical** fault (*elektromos hiba*)
- a **lyric** poem /'pəʊɪm/ (*lírai költemény*) (Lírai mint műfaj.)
a **lyrical** melody /'melədi/ (*lírai, érzelműs dallam*)
- a **historic** city [*történelmi* (nevezetességű) város]
historical figure (*történelmi alak*)
- **politic** behaviour (*tapintatos magatartás*)
political parties (*politikai pártok*)

c) **-IVE**: Elsősorban igéből képez melléknevet. Az *-ó/-ő, -os/-es/-ös/-s, -tív* stb. képzőknek felel meg:

<i>IGE</i>		<i>MELLÉKNÉV</i>	
to act	<i>cselekszik</i>	active	<i>tevékeny, aktív</i>
to add	<i>összead</i>	additive	<i>összeadási</i>
to alternate	<i>váltakoz, váltakozik</i>	alternative	<i>vagylagos</i>
to collect	<i>(össze)gyűjt/gyűlik</i>	collective	<i>együttes, közös</i>
to compete	<i>versenyez</i>	competitive	<i>versenyképes</i>
to create	<i>alkot</i>	creative	<i>alkotó, kreatív</i>
to exclude	<i>kizár</i>	exclusive	<i>kizárólagos</i>

to include	<i>magában foglal</i>	inclusive	<i>magában foglaló</i>
to initiate	<i>elkezd</i>	initiative	<i>kezdő</i>
to interact	<i>kölcsönösen hat</i>	interactive	<i>párbeszédes, interaktív</i>
to mass	<i>(össze)tömörít</i>	massive	<i>nehéz, nagy tömegű</i>
to obstruct	<i>elzár, eltorlaszol</i>	obstructive	<i>akadályozó, gátló</i>
to preserve	<i>tartósít</i>	preservative	<i>tartósító</i>
to relate	<i>vonatkozik</i>	relative	<i>vonatkozó</i>

d) **-OUS**: Főként főnévből képez melléknevet. Az *-ó/-ő, -os/-es/-ös/-s* képzőknek felel meg:

<i>FŐNÉV/(IGE)</i>		<i>MELLÉKNÉV</i>	
danger	<i>veszély</i>	dangerous	<i>veszélyes</i>
delicacy	<i>finomság</i>	delicious	<i>ízletes, élvezetes</i>
fame	<i>hírnév</i>	famous	<i>híres</i>
hazard	<i>kockázat</i>	hazardous	<i>kockázatos</i>
mystery	<i>rejtély</i>	mysterious	<i>rejtélyes</i>
nerve	<i>ideg</i>	nervous	<i>ideges</i>
		previous	<i>előző, előzetes</i>
to vary	<i>változik</i>	various	<i>változó, különféle</i>

e) Kevésbé produktív képzők: **-ate, -ary/-ory**: **adequate** (*kielégítő*), **appropriate** (*helyénvaló*), **fortunate** (*szerencsés*); **circulatory** (*keringési*), **complementary** (*kiegészítő*), **contemporary** (*egykorú*), **legendary** (*legendás, mesebeli*), **military** (*katonai, hadi*), **primary** (*elsődleges*), **stationary** (*álló, mozdulatlan*).